

Správa o činnosti pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
3. Prijímateľ	Obchodná akadémia, Komenského 3425/18, 075 42 Trebišov
4. Názov projektu	Zvýšenie kvality vzdelávania v Obchodnej akadémii v Trebišove
5. Kód projektu ITMS2014+	312011AGT6
6. Názov pedagogického klubu	Klub čitateľskej gramotnosti
7. Dátum stretnutia pedagogického klubu	25. 04. 2022
8. Miesto stretnutia pedagogického klubu	OA Trebišov učebňa JAZ2
9. Meno koordinátora pedagogického klubu	PhDr. Ľubomíra Zuščinová
10. Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	http://www.oatv.edu.sk

11. Manažérske zhrnutie:

Školský časopis

Kľúčové slová

novinárske prejavy, novinárske prejavy, druhy správ, grafika, dizajn

Krátka anotácia

Cieľom zasadnutia bolo oboznámenie sa členov KČG s problematikou založenia a vydávania študentského časopisu a diskusia o spôsoboch motivácie žiakov pre túto činnosť.

Každé konkrétne číslo novín a časopisu je novinársky celok. Skladá sa z novinárskych a novinárskych prejavov.

Základom každého novinárskeho textu je informácia - spoločensky nájstojčivá, závažná, časovo podmienená, šírená technickými prostriedkami masovej komunikácie verejne a pravidelne. Novinárske prejavy môžeme realizovať prostredníctvom spravodajských alebo publicistických žánrov. O tom, akou formou sa stvární informácia, rozhoduje stanovisko novinára k nej, t. j. k aktuálnej udalosti, javu, faktu, myšlienke a pod.

Druhou zložkou novinárskeho celku sú novinárske prejavy. Sú to vedecké, populárno-vedecké, umelecké, vzdelávacie, oddychové, zábavné a iné produkty, napr. rôzne poradne, poviedky, básne, romány na pokračovanie, krížovky, hádanky, vtipy, kresby, ilustračné fotografie a koláže a i. Hlavným a najrozšírenejším novinárskym prejavom je inzercia a reklama.

Neodmysliteľnou súčasťou školských novín a časopisov sú príspevky, ktoré informujú o aktuálnych udalostiach v škole alebo v jej okolí. Podľa novinovednej literatúry je spravodajstvo súhrn novinárskych prejavov, ktoré vecne, stručne a presne približujú aktuálnu či neznámu udalosť širšej

verejnosti. Rozoznávame šesť základných druhov správ: krátke (noticka, fleš, jednosťpec), rozšírené interpretujúca, situačná, komentujúca), úradné (oznámenie, komuniké), referujúce (referát), dialogizované (rozhovor, anketa) a beletrizované (reportáž, fejtón, besednica, esej, glosa, črta). Aby správa splnila svoje poslanie, musí mať určité kritériá: aktuálnosť, (časovú – vtedy je dôležitý časový faktor, kedy sa udalosť stala, alebo spoločenskú – udalosť musí byť spoločensky významná), novosť (to je podmienka, prečo sa správa publikuje), pravdivosť (udalosť musí byť konkrétne a vecne zobrazená), pohotovosť (udalosť neodkladne publikovať, stručnosť (vyjadrovať sa hutne, bez zbytočných slov), zrozumiteľnosť (pokiaľ možno nepoužívať odborné termíny alebo skratky, uplatňovať jednoduchý jazykový štýl). Je potrebné rozhodnúť sa pre určitý postup spracovania správ: chronologický, logický a dynamický.

Funkčnou súčasťou novín časopisov je dizajn, fenomén, ktorý utvára priaznivé podmienky percepcie tlmočených obsahov a plní aj estetické funkcie. Synchronne teda pôsobí na racionálnu i emocionálnu sféru osobnosti čitateľa, vedie ho k pochopeniu zmyslu a významu komunikovaných obsahov a napomáha orientáciu v nich. Grafika periodík (obrázky, kresby, grafy, rámčeky, rastre) je významným signálom, ktorý môže adresáta oslovit' tak, že si text prečíta, ale môže ho aj odradiť, znechutiť. Úsilie tvorcov dizajnu by malo smerovať k tomu, aby sa vyhli používaniu takých grafických prvkov, ktoré recipienta pri čítaní rušia, odvádzajú jeho pozornosť. Využitie farby na stránkach novín a časopisov musí tiež zodpovedať kritériu funkčnosti. Príveľa farieb vyvoláva zmätok. Zaujímavý býva efekt plynúci z kombinácie čiernej a farebnej tlače.

Elektronický rukopis prekračuje rámec rukopisu klasického – nestačí iba dobré ovládanie pravidiel strojopisu, treba poznať základné pravidlá sadzby. K zvýšeniu kvality konečného tlačového produktu prispieva aplikácia relevantných noriem o úprave sadzby. Základný predpis sadzby má obsahovať: – druh a rez písma, – stupeň písma a riadkový preklad (prípadne šírkovú úpravu písma), – šírku (formát) sadzby. K štýlovej jednotke grafickej úpravy prispieva využívanie viacerých rezov písma z jednej písmovej rodiny. Rodina má jednotný názov (napr. Times) a obsahuje základné písmo stojaté a vyznačovacie rezy ako napríklad kurzíva (italic), polotučné (semibold) a tučné (bold). Zmenou šírky znakov základného písma sa odvodzujú ďalšie vyznačovacie rezy (zúžené písmo – condensed a rozšírené písmo – extended). Pri sadzbe novín a časopisov je najfrekvencovanejšia hladká sadzba (body text) vyhotovená z jedného druhu, základného rezu a stupňa písma v stanovenej dĺžke riadkov. Aby sa dosiahol optimálny typografický efekt, musíme venovať pozornosť správne nastaveniu medzislovných a medzipísmenových medzier ako aj deleniu slov. Využiť môžeme sadzbu: bez riedenia, veľmi voľnú, voľnú, normálnu, tesnú, veľmi tesnú. Kritériom voľby základného typu písma je jeho dobrá čitateľnosť. Nefunkčná grafická úprava môže spôsobiť, že čitateľ rezignuje už po prečítaní titulku, podtitulkov, prvého odseku, či jedného článku.

Osobitne starostlivo treba typograficky prepracovať prvú stranu periodika. Tvár titulnej strany by sa v diachrónnom priereze mala vyznačovať značnou dávkou flexibility, aby si čitateľ uvedomil, že má pred sebou nové číslo, ale podstatné koncepčné zmeny prvej strany novín alebo obálky časopisu sa v záujme rýchlej identifikovateľnosti titulu neodporúčajú.

Redakcie majú možnosť využiť výpočtovú techniku rôznych systémov na záznam, spracovanie a redigovanie textov. Minimálne požiadavky na techniku, ktorá by mala byť k dispozícii tvorcom školského časopisu, zahŕňujú počítač s nevyhnutným softvérom, laserovú tlačiareň, kopírku, skener, digitálny fotoaparát, pripojenie na internet, využívanie elektronickej pošty a kreovanie webovej verzie časopisu. V redakcii by nemali chýbať jazykovedné príručky - Pravidlá slovenského pravopisu, Krátka gramatika slovenského jazyka od Eugena Paulínyho, Krátky slovník slovenského jazyka, Štylistika slovenského jazyka, Synonymický slovník slovenčiny, Slovník cudzích slov a pod.

Pri redigovaní a vydávaní školského časopisu si treba ujasniť predstavu o tom, čo, ako, s kým, kde chceme robiť a aké sú na to potrebné finančné prostriedky. Spravidla by vydavateľom mali byť študenti sami, resp. pod záštitou študentskej organizácie, ktorá na škole pracuje. Na druhej strane, najmä z hľadiska gramatickej čistoty textov, je vítaná pedagóga. Mala by sa konštituovať redakčná rada s dostatočným počtom záujemcov o túto činnosť (šéfredaktorom, redaktormi, korektormi alebo jazykovými redaktormi, grafikmi). Je potrebné vyriešiť, aké obsahové zameranie časopisu bude mať.

V prípade, že sa touto myšlienkou nadchne dostatočný počet študentov, ľahko by sa mohlo stať, že sa časté písanie odrazí na kvalite textov. Dôležité je vybudovať si tím dopisovateľov a spolupracovníkov, ktorí dokážu na základe plánu redakčnej práce zaplniť každé číslo časopisu. Rozhodovať o tom, čo všetko sa v časopise objaví, by mala redakcia ako celok, o obsahu každého materiálu by sa najprv malo diskutovať. V časopise si preto treba rozdeliť jednotlivé strany podľa tematických okruhov alebo určitých kritérií, na ktorých sa redakcia dohodne. Časopis od svojich prvých krokov by sa mal postupne vyprofilovať do určitej podoby, ktorá by bola pre neho charakteristická.

Po obsahovej stránke by mal časopis odrážať život študentov rôznych oblastiach, humoristicky ladené texty, súťaže, kvízy, šport na škole, ekológia, rozhovory so zaujímavými ľuďmi, umelecké prvotiny žiakov, výtvarné umenie, podľa technických možností aj fotografie, kresby a pod. V súčasnosti majú školy počítačové laboratória, vyučuje sa informatika a programátorstvo, čo môže minimalizovať technické problémy a finančné náklady s vydávaním časopisu.

Najdôležitejším upútavacím prvkom je názov periodika. Pri uverejňovaní fotografií nemožno zabúdať na presné popisky situácie na snímkach a označenie osôb na obrázkoch. Text aj ilustrácie musia byť vždy v súlade so zásadami estetiky a prehľadnosti. Povinná je tiráž - názov vydavateľa a jeho adresu (meno školy), meno šéfredaktora, mená redaktorov, vedúcich rubriek, grafika a príp. jazykového korektora a dátum uzávierky, dokedy je možné poslať príspevky na uverejnenie v aktuálnom čísle časopisu, čísla telefónu, resp. faxu, mailová adresa, ktorá dovoľuje najoperatívnejšie spojenie s redakciou. Ak sa v publikačnej činnosti dostávame do kontaktu s cudzími článkami, zdrojmi informácií z iných časopisov, novín alebo literatúry, je potrebné uviesť odvolávku na tieto zdroje. Takýto postup si vyžaduje etický kódex novinára.

Motivovať žiakov pre túto mimoškolskú činnosť si vyžaduje značné úsilie učiteľov a schopnosť pretaviť prvotné nadšenie žiakov do ich systematickej a tvorivej práce.

file:///C:/Users/User/Desktop/vydavame-skolsky-casopis.pdf

12. Hlavné body, témy stretnutia, zhrnutie priebehu stretnutia:

- I. Analýza teoretických východísk.
- II. Prehodnotenie ľudských zdrojov, materiálneho a finančného zabezpečenia vydávania školského periodika.
- III. Diskusia o motivácii žiakov k založeniu a vydávaniu študentského časopisu.

13. Závěry a odporúčania:

Viesť žiakov k tvorivým aktivitám, motivovať žiakov k založeniu a vydávaniu študentského časopisu.

14. Vypracoval (meno, priezvisko)	PhDr. Ľubomíra Zuščinová
15. Dátum	25. 04. 2022
16. Podpis	
17. Schválil (meno, priezvisko)	Mgr. Daniel Gonos
18. Dátum	25. 04. 2022
19. Podpis	

Príloha:

Prezenčná listina zo stretnutia pedagogického klubu